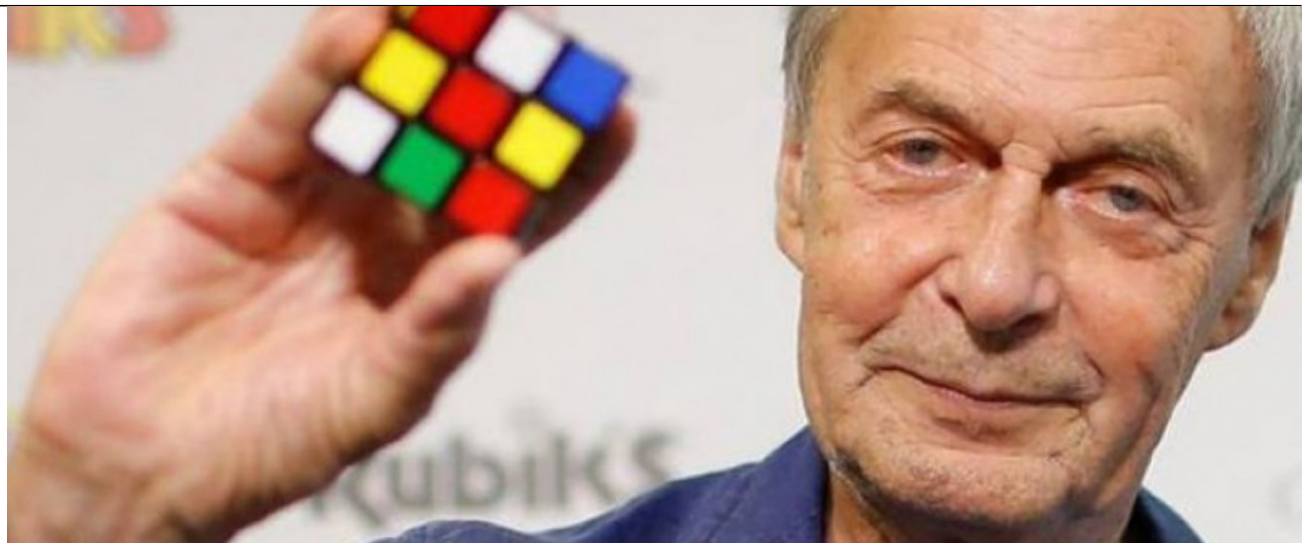

Rubik Ern?: A kocka el van vesztve?

2019 október 28. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Meghökkent? hír: eltörölték a Rubik-kocka európai védjegyét...

A minap jutott el hozzám az a számomra meghökkent? hír, hogy eltörölték a Rubik-kocka európai védjegyét. Ez nagyjából azt jelenti, hogy ezentúl bárki gyárthat Rubik-kockát. Vajon mit szól hozzá az egyik legszerethet?bb magyar feltalálónk, Rubik Ern?? Ezt csak elképzelni, ám azt nagyon is jól tudom, hogy ? sokkal több annál, mint a Rubik-kocka feltalálója.

Vajon örökölte a találékony szellemet?

Rubik Ern? a II. háború alatt, 1944. július 13-án született Budapesten a **világhír? repül?gép-tervez? Rubik Ern? fiaként**. Id?sebb Rubik Ern? élete során 32 vitorlázó és öt motoros repül?gép-típust tervezett. Gépeinek többsége – a híres Rubik-szabadalom szerint – alumíniumelemekb?l készült, ezért nagyon könny? és egyszer?en gyártható volt.

A találékony szellemet fia is örökölte **a Budapesti M?szaki Egyetemen végzett építészmérnökként** 1967-ben, majd **az Iparm?vészeti F?iskolán bels?építészetet tanult** 1971-ig. 1975-ig építész-tervez?ként dolgozott, majd visszament tanítani az Iparm?vészeti F?iskolára, ahol tanársegéd, majd adjunktus, docens lett. 1987-t?l már címzetes egyetemi tanárként tanított a Moholy-Nagy M?vészeti Egyetemen (az Iparm?vészeti F?iskola mai elnevezése).

A Rubik-kocka születése

1974 tavaszán oktatási segédeszközként tervezte meg a térbeli mozgások szemléltetésére alkalmas, mérnöki modellezést segít? szerkezetét, amelyr?l kés?bb kiderült, hogy játéknak is igen szórakoztató.

A feltaláló eleinte egy 2×2×2-es kockát szeretett volna megalkotni. Az els? problémába akkor ütközött, amikor nem tudta, hogyan lehetne úgy összeállítani ezt a kockát, hogy mind a három tengelye körül elforgatható legyen. Rubik el?ször gumigy?r?kkel próbálta egymáshoz rögzíteni a kis kockákat, de ez így nem sikerült, mivel egy id? után a gumiszalagok elszakadtak, majd próbálkozott mágnesekkel is, de úgy meg könnyen szétesett a kocka, ezért a problémát úgy oldotta meg, hogy a kockaelemeket olyan alakúra faragta ki, hogy azok az alakjuknál fogva tartsák össze magukat. Kés?bb különböz? színekkel jelölte meg az oldalakat, hogy jobban lássa, hogyan mozognak egymáshoz képest.

Rubik Ern? – saját bevallása szerint – csak a végleges konstrukciós és formai kidolgozás után ismerte fel, hogy a kocka nemcsak a térbeli mozgások szemléltetésére alkalmas (mivel ezért alkotta meg), hanem játéknak is jó, ráadásul ebben a formában még értékesíthet? is.

Végül **1976. október 28-án RU-158 ügyszámon „Térbeli logikai játék” néven kapott szabadalmat.** A kocka a játékosok körében rövid id? alatt példátlan népszer?ségre tett szert, **gyártásához és külföldi terjesztéséhez azonban át kellett verekednie magát a hazai bürokrácia útveszt?in, míg végül Rubik-kocka néven meghódította az egész világot.**

Emlékszem, hogy abban az id?ben milyen irigykedve néztük azt, akinek volt már b?vös kockája, ugyanis a korszak kereskedelmi és gyártási kultúrája nem volt képes feln?ni a tárgyban rejl? potenciális lehet?ségekhez. **Az akkoriban rugalmasabb struktúrában tevékenyked? ipari szövetkezetek egyike gyártotta le az els? kisebb szériát, amely ezáltal úgy került a trafikok, játékboltok kínálatába, hogy semmiféle marketing vagy reklám nem kísérte a debütálást.**

Kisvártatva az állam egyik monopolhelyzetben lév? külkereskedelmi vállalata, **a Consumex vitte ki a játékot a nürnbergi játékvásárra, ahonnan pár példány eljutott Amerikába is, felkeltve néhány tengerentúli, a permutációcsoportok problémáján dolgozó matematikus érdekl?dését.**

Majdnem **1980**-ig tartott azonban, míg **egy erdélyi származású, Londonban él? magyar üzletembernek sikerült gyártási és forgalmazási szerz?dést kötnie a kockát nagy sorozatban gyártani és eladni képes amerikai vállalattal.**

A történet vége ismert: **eddig több mint kétszázmillió darab b?vös kocka** (angolul: Rubik's Cube) **került forgalomba legálisan, és mintegy ötvenmillióra teszik a hamisítványok számát**.

Elképeszt?, hogy **a kocka népszer?sége ennyi év után sem csökkent**, **s mi több mindenki számára fogalommá vált az egész világon**. Jól illusztrálja ezt a Time 2001. december 3-ai számának címlapja, amelyben egyrészt a 2001-es év legjobb találmányai között, másrészt a „Mi változott?” (a politikában) címlapkérdés illusztrációjaként jelenik meg egy világtérképpel a felületén.

Rubik Ern? folyamatosan tervez, alkot

Rubik Ern? 1983-ban saját vállalkozást alapított, a Rubik Stúdiót, ahol bútorokat és játékokat tervezett. Itt született a b?vös négyzetek (1985), a b?vös dominó és a Rubik-óra nev? játékok is, ám ezek népszer?sége már nem érte el a b?vös kockáét.

Rubik Ern? állítása szerint nem törekszik arra, hogy felülmúlja a Rubik-kocka sikerét. Nem egyszer az alábbiakat nyilatkozta:

„A kocka és annak nem könnyen, de végül is megszerezhet? eredménye lehet?vé tette számomra, hogy csakis azt csináljam, amit szeretek. Nincsenek más irányú elkötelezettségeim, olyan kényszereim, ami miatt, sajnos, az emberek közül sokan a munkát negatív fogalomként értelmezik. Nem olyan pozitívumként, mint ahogy én gondolkodom róla.

Persze megértem ?ket, hiszen a kényszermunka nem jó dolog. Az önkéntesen végzett értelmes tevékenység viszont nagyon is. Az élet sok mindent produkál, s én csak azt tudom kívánni mindenkinek, hogy valamilyen módon eljusson idáig. Persze minden tevékenységben meg lehet találni azt a bizonyos értelmes mozzanatot. Néha nehéz.

Nem vagyok az a típus, aki mindig szeretne túltenni önmagán, szeretné meghaladni azt, amit egyszer már megcsinált. Az a lényeg, hogy amivel foglalkozom, abban örömömet leljem”.

Rubik jelenleg szoftver- és építészeti témákkal, valamint számítógépes játékok készítésével foglalkozik.

Támogatja a tehetséges fiatalokat

1990-1996 között a Magyar Mérnök Akadémia elnöke volt, 1996 óta pedig tiszteletbeli elnöke. A Magyar Mérnök Akadémián belül **létrehozta a Rubik Nemzetközi Alapítványt, a kiemelked?en tehetséges fiatal m?szakiak és iparm?vészek támogatására**.

Elismerései

Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el, 1983-ban Állami Díjat kapott, 1995-ben életm?véért, innovációs tevékenységéért Gábor Dénes-díjjal, 2007-ben **Kossuth-díj**jal tüntették ki. 2008-ban Moholy-Nagy-díjat, 2009-ben Esztergomban díszpolgári címet és **Magyar Örökség-díj**at kapott, valamint a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetést vehetett át. 2010-ben Prima Primissima Díjjal, 2012-ben Hazám díjjal és az Amerikai Magyar Alapítvány George Washington-díjával ismerték el, 2014-ben Budapest díszpolgára lett, és ugyanebben az évben megkapta a legmagasabb hazai állami kitüntetést, a **Magyar Szent István Rend**et.

Remélem, még sok találmányával fogunk találkozni!

Forrás: sztnh.gov.hu, rubik.hu
https://hetijoarc.blogstar.hu/

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló